

Parlamentul
Republicii Moldova

RB-08 nr. *334*
13 iulie 2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea Legii drumurilor nr. 509/1995
(nr. 281 din 29.06.2020)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către deputații în Parlament, dl Dumitru Alaiba și dl Radu Marian, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Potrivit notei informative la inițiativa legislativă, proiectul de act legislativ a fost elaborat în scopul impulsivării unui proces natural de edificare a infrastructurii destinate bicicliștilor și pietonilor, introducând, în cadrul lucrărilor de reabilitare a infrastructurii rutiere de interes raional sau municipal, obligativitatea construirii pistelor pentru bicicliști.

4. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 72 din Constituție.

5. Proiectul de lege va avea impact asupra activității de întreprinzător, fapt ce denotă necesitatea efectuării analizei impactului de reglementare conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 și art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Totodată, reiterăm, că în corespundere cu art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

6. În conformitate cu art. 32 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare

autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. De asemenea, proiectul actului normativ urmează a fi supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege cu prevederile legislative în vigoare.

1. În corespundere cu art.1 alin. (3) și art.5 alin. (2) din Legea drumurilor nr.509/1995, administrarea drumurilor semnifică activitatea care are ca obiect proiectarea, construirea, modernizarea, reabilitarea, repararea și întreținerea drumurilor, precum și gestionarea acestora, iar administrarea drumurilor locale este asigurată de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea.

Potrivit art. 16 din Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier, de competența autorităților administrației publice locale ține amenajarea trotuarelor pentru pietoni, pistelor pentru bicicliști, drumurilor laterale pentru circulația vehiculelor cu tracțiune animală și a vehiculelor autopropulsate.

Dat fiind că proiectul de lege vizează autoritățile administrației publice locale, devin aplicabile dispozițiile art. 109 alin. (1) din Constituție și art. 3 alin. (1) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală conform căroră, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Relevante sunt, în acest sens, și constatările Curții Constituționale expuse în *Hotărârea nr.12/2002 pentru controlul constituționalității Legii nr.764-XV din 27 decembrie 2001 "Privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova"*.

În pct. 3 din această Hotărâre, Curtea relevă că "organizarea teritoriului sub aspect administrativ, în sensul dispozițiilor art.109 din Constituție și art.2 din Legea nr.764-XV, urmărește scopul de a asigura respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor, în special a principiului autonomiei locale.

Conceptul de autonomie locală, definit în art.3 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, prevede dreptul și capacitatea efectivă ale colectivităților locale de a rezolva și de a gira, în cadrul legii, sub propria lor responsabilitate și în favoarea populației lor, o parte importantă din afacerile publice.

De menționat că în art.2, intitulat "Fundamentarea constituțională și legală a autonomiei locale", Carta Europeană a Autonomiei Locale a stabilit că "principiul de autonomie locală trebuie să fie statuat prin Constituție sau prin legislație

internă", care determină forma de guvernământ a unei țări, conferindu-i astfel garanția stabilității.

În contextul celor expuse mai sus, Curtea reține că autonomia locală trebuie să se încadreze în limitele determinate de lege, fiind exclusă astfel posibilitatea derogării de la prevederile legale și a interpretării eronate a prerogativelor unităților administrativ-teritoriale”.

2. Totodată, este de menționat, că la nivel de executiv, Guvernul a aprobat unele acte normative, unde au fost trasate drept obiective amenajarea pistelor pentru bicicliști, după cum urmează:

a) Planul de acțiuni privind siguranța rutieră pentru anii 2020-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 39/2020.

La *Obiectivul 4*. „Protecția celor mai vulnerabili participanți la trafic - pietoni, copii și bicicliști” din Planul de acțiuni se prevede elaborarea și implementarea proiectelor – pilot privind amenajarea pistelor pentru pietoni și bicicliști, inclusiv a bunelor practici”, termenul de implementare fiind fixat pentru anii 2020-2021, iar drept autorități responsabile de implementarea acestor proiecte sunt autoritățile administrației publice locale, Ministerul Economiei și Infrastructurii și Ministerul Afacerilor Interne;

b) Programul de promovare a economiei „verzi” în Republica Moldova pentru anii 2018-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.160/2018, anexa nr.1.

La *Capitolul III*. „Acțiunile ce urmează a fi întreprinse” se prevede, că pentru *asigurarea, pînă în anul 2020, a promovării măsurilor de implementare a principiilor economiei „verzi” în domeniul construcțiilor cu 15%*, vor fi realizate acțiunile privind monitorizarea elaborării planurilor urbanistice generale care vor include infrastructura pentru transportul durabil (linii de autobuz, transport electric, piste pentru bicicliști, parări și stații de încărcare pentru unitățile de transport ecologice);

c) Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei Republicii Moldova de adaptare la schimbarea climei pînă în anul 2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1009/2014, anexa nr. 2.

La *Obiectivul specific nr.3.*„Asigurarea dezvoltării rezilienței climatice prin reducerea cu cel puțin 50% a riscurilor schimbărilor climatice către anul 2020 și facilitarea adaptării la schimbarea climei în 6 sectoare prioritare”, Direcția de acțiune nr. 6 „Reducerea riscurilor și adaptarea la schimbările climatice în sectorul transporturilor”, pct. 64. se prevede drept sarcină, asigurarea planificării sistemului urban de transport în vederea creării infrastructurii necesare pentru promovarea transportului alternativ, cum ar fi mersul cu bicicleta. Autoritatea responsabilă de implementarea acestei Strategii este Ministerul Economiei și Infrastructurii, iar în calitate de partener sunt antrenate autoritățile administrației publice locale, termenul de realizare fiind stabilit anul 2019.

Având în vedere, că la nivelul cadrului normativ, există reglementări ce țin de amenajarea pistelor pentru bicicliști, iar proiectul de lege propune reabilitarea drumurilor de interes raional sau municipal în scopul proiectării, reparației sau construcției trotuarelor și a pistelor pentru bicicliști, considerăm necesar antrenarea autorităților administrației publice locale la implementarea propunerilor cuprinse în proiectul de lege.

Concluzia se bazează pe dispoziția art.109 din Constituție, art. 16 din Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier, prevederile din actele normative ale Guvernului anterior citate, precum și constatările Curții Constituționale cuprinse în Hotărârea nr.12/2002, pentru care motiv recomandăm reevaluarea inițiativei legislative prin prisma consultării autorităților administrației publice locale pe problemele ce țin activitatea acestora.

III. Privitor la respectarea cerințelor de tehnică legislativă, expunem următoarele obiecții și propuneri:

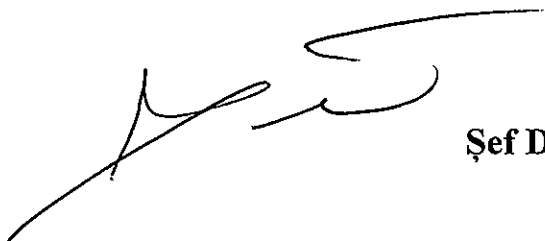
Pentru a fi în corespundere cu rigorile tehnicii legislative stabilite în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, conținutul proiectului de lege urmează a fi expus, după cum urmează:

1. În corespundere cu art.63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, care dispune, că dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv, denumirea proiectului de lege va fi expusă în următoare redacție:

*”Lege
pentru modificarea art. 6 din Legea drumurilor nr. 509/1995”;*

2. În contextul prevederilor art. 51 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, unde se dispune că, dacă actul normativ conține un singur articol, în loc de număr se utilizează sintagma „Articol unic”, denumirea articolului supus modificării va avea următoarea redacție:

„Articol unic. – Art. 6 din Legea drumurilor nr.509/1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.7–17, art.32), cu modificările ulterioare, se completează cu alin. (5) după cum urmează:”

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală